

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย และการร้องทุกข์ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งถือได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่มิใช่ข้าราชการพลเรือน การนำบทบัญญัติว่าด้วยเรื่องวินัยมาบังคับใช้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ก็เพื่อให้สามารถบังคับบัญชา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวินัยของบุคคลถือได้ว่ามีความสำคัญเป็นอันมากต่อ รัฐบาลในการบริหารงานประเทศ และเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความสำเร็จให้แก่บุคคล สังคม และ ประเทศชาติ ทำให้ประเทศชาติเกิดความสงบสุข เรียบร้อยและเจริญก้าวหน้า ซึ่งตามมาตรา 61 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 บัญญัติไว้ว่าวินัยและโทษทางวินัย ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้ใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 โดยอนุโลม ทั้งนี้ บทบัญญัติว่าด้วยเรื่องวินัยมีปัญหาหลายการคือ ปัญหาความซ้ำซ้อนของบทบัญญัติของกฎหมาย ปัญหาความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติของกฎหมาย และปัญหาเกี่ยวกับบทบัญญัติไม่มีผลในทางปฏิบัติ ทำให้เกิดปัญหาต่อผู้บังคับบัญชาและคณะกรรมการสอบสวน ในการปรับข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมาย และก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งถูกลงโทษทางวินัย เพราะการกระทำผิด วินัยของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บางครั้งควรเป็นความผิดในเรื่องเดียว ฐานความผิดเดียว แต่เนื่องจาก ความซ้ำซ้อนของบทบัญญัติว่าด้วยเรื่องวินัย จึงมีการปรับฐานความผิดว่าเป็นความผิดหลายมาตรา ซึ่งจะทำให้ดุลพินิจในการพิจารณาระดับโทษสูงกว่าที่ควรจะได้รับ นอกจากนี้หลักประกันความ เป็นธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ถูกลงโทษทางวินัยคือเรื่องการร้องทุกข์ เมื่อเปรียบเทียบกับ หลักประกันความเป็นธรรมของข้าราชการพลเรือนที่ถูกลงโทษทางวินัย คือการอุทธรณ์ พบว่ามี หลักประกันความเป็นธรรมน้อยกว่าในเรื่องสิทธิในการร้องทุกข์ สิทธิของผู้ร้องทุกข์ กำหนดเวลาใน การยื่นคำร้องทุกข์และกระบวนการพิจารณาคำร้องทุกข์ จึงต้องมีการศึกษาถึงปัญหาเหล่านี้เพื่อหา แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเอกสาร ในแง่การวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายโดยทำการศึกษาวิจัย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย การร้องทุกข์ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งจากการวิจัยเห็นว่าโดยที่สถานภาพของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีที่มาจากการเลือกตั้งของราษฎรมิได้มีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือน จึงควรมีการบัญญัติข้อกำหนดว่าด้วยเรื่องวินัยของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านขึ้นเอง โดยกำหนดเป็นหมวดหนึ่งในพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ทั้งนี้ โดยพิจารณาเทียบเคียงกับบทบัญญัติในเรื่องวินัย การรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยของกฎหมายข้าราชการพลเรือน แต่ให้ยู่บรมบทบัญญัติที่มีวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายซ้ำซ้อนเป็นมาตราเดียวกัน บทบัญญัติที่ไม่มีความชัดเจนก็แก้ไขให้มีความชัดเจนแน่นอน และยกเลิกบทบัญญัติที่ไม่มีผลในทางปฏิบัติ สำหรับการร้องขอความเป็นธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ถูกลงโทษทางวินัย ก็ให้ใช้คำว่า การอุทธรณ์ แทนการร้องทุกข์ เพื่อให้สอดคล้องกับการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 กำหนดสิทธิของผู้ร้องทุกข์ไว้ให้ชัดเจน กำหนดเวลาในการยื่นคำร้องทุกข์จากเดิม 15 วัน ขยายเป็น 30 วัน นับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ และการพิจารณาคำร้องทุกข์ก็กำหนดเป็นรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อให้การดำเนินการทางวินัยของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นไปตามหลักความยุติธรรม คือความถูกต้องตามด้วยกฎหมาย ความถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง ความเท่าเทียมกัน ไม่มีอภิสิทธิ์หรือสิทธิพิเศษแก่บุคคลใด และความรวดเร็วในการทำให้เกิดความถูกต้อง มากที่สุด

This research has an aim to analyse any problems concerning with disciplinary and complainning action by the Chief District and Leader of the Village who are considered as a government officer but not a civil servant. To potentially command the Chief District and Leader of the Village, it is essential to apply the provision relating with the disciplinary procedure to them. The discipline of person is important to the state administration and a key factor in making a success to people, society and nation. This leads the nation to be peaceful, well – mannered and prosperous. According to article 61 bis of the Provincial Administration Act B.E. 2457, it stipulates that the discipline and disciplinary punishment of the Chief District and Leader of the Village shall be subject to the Civil Service Act B.E. 2535 mutatis mutandis. However the provision relating to the discipline has many problems : - the overlap of provision, the indistinctive provision and ineffective application of provision which the commanders or investigating committee face with problems in applying facts to provision and which it causes unfairness to the Chief District and Leader of the Village Who are taken in disciplinary action. As overlapping of disciplinary provision, when they commit only one offence, such offence shall be applied to many articles. The discretion in taking disciplinary penalty is higher than it should be. Moreover, the surety of fairness for the Chief District and Leader of the Village taken disciplinary action is to complain, while the surety for civil servant taken disciplinary action is to appeal. It is found that the surety of fairness is less in term of a right of complainning and complainant, duration of complaint filing and complainning proceedings. Therefore, it is necessary to study these problems in order to find solutions for them.

This research is a documentary study in term of analysing the legal problems by studying laws, rules, regulations and commanding letters relating to the disciplinary action and complaint of the Chief District and Leader of the Village. From this research, the status of the Chief District and Leader of the Village who derive from the election is not a civil servant. Therefore, it should impose one provision concerning with the discipline of the Chief District and Leader of the Village on the Provincial Administration B.E. 2457. Comparing the provision of discipline relating to the disciplinary keeping and disciplinary proceedings on the Civil Service Act, it should merge all provisions which have same proposal and aim together. It should amend any provisions to be distinct and cancel any ineffectively practised provisions. To ask for fairness by the Chief District and Leader of the Village, who are punished in discipline, the word of “complaining” should be replaced by the word of “appealing” in order to be consistent with the provision of appealing the disciplinary action of the Civil servant on the Civil Service Act B.E. 2535. It should stipulate the right of complainant to be distinctive and extend the duration of filing the complaint from 15 days to 30 days as from the date of knowing the punishment order. In consideration of complaint, the committce should be set up for taking disciplinary action of the Chief District and Leader of the Village in accordance with the surety of fairness that is a righteousness of legislation, a de facto righteousness, equality without privilege and fastness with the most righteousness.